

English	Slovak
<p data-bbox="91 488 479 539">Genital herpes</p> <p data-bbox="91 579 533 624">About genital herpes</p> <p data-bbox="91 659 1055 746">Genital herpes is a sexually transmitted infection caused by a virus called herpes simplex virus (HSV).</p> <p data-bbox="91 802 1077 946">There are two different types of the virus (type 1 and type 2), both of which can affect the genitals. One of the types is the same virus that causes cold sores around the mouth (type 1).</p> <p data-bbox="91 1002 1061 1145">Genital herpes causes painful blisters and sores on and around the genitals. It can also sometimes cause problems if it's caught for the first time either very early or very late in pregnancy.</p> <p data-bbox="91 1201 689 1246">How do I get genital herpes?</p> <p data-bbox="91 1281 1043 1369">The herpes virus (HSV) is easily passed from person to person by close, direct contact including:</p>	<p data-bbox="1099 488 1487 539">Genitálny opar</p> <p data-bbox="1099 579 1514 624">O genitálnom opare</p> <p data-bbox="1099 659 2074 746">Genitálny herpes je pohlavne prenosná infekcia spôsobená vírusom nazývaným vírus herpes simplex (HSV).</p> <p data-bbox="1099 802 2085 946">Existujú dva rôzne typy vírusu (typ 1 a typ 2), oba môžu ovplyvňovať pohlavné orgány. Jedným z typov je ten istý vírus, ktorý spôsobuje opary okolo úst (typ 1).</p> <p data-bbox="1099 1002 2119 1145">Genitálny herpes spôsobuje bolestivé pľuzgiere a rany na genitáliách a okolo nich. Môže tiež niekedy spôsobiť problémy, ak sa zachytí po prvýkrát, veľmi skoro alebo veľmi neskoro v tehotenstve.</p> <p data-bbox="1099 1201 1675 1246">Ako získam genitálny opar?</p> <p data-bbox="1099 1281 2114 1369">Herpetický vírus (HSV) sa ľahko prenáša z človeka na človeka blízkym priamym kontaktom vrátane:</p>

- kissing
- unprotected vaginal, anal or oral sex (without a condom)
- sharing sex toys that aren't washed or covered with a new condom each time they're used
- your genitals coming into contact with your partner's genitals – this means you can get genital herpes from someone even if there is no penetration, orgasm or ejaculation

Sometimes you can catch herpes when your sexual partner has no visible sores or symptoms. This is because the virus can become active on the skin without causing any visible blisters or sores. This is sometimes called 'asymptomatic shedding'.

Herpes can also be passed to a newborn baby during childbirth. This is less common if the first episode of herpes is diagnosed before or at the beginning of pregnancy, and if there are no visible ulcers at time of delivery. Sometimes medications are started towards the end of pregnancy to reduce this risk.

- bozkávaním
- nechráneným vaginálnym, análnym alebo orálnym sexom (sex bez kondómu)
- zdieľaním sexuálnych hračiek, ktoré nie sú umyté alebo zakryté novým kondómom pri každom použití
- vaše pohlavné orgány prichádzajú do styku s pohlavnými orgánmi vášho partnera - to znamená, že od niekoho môžete dostať herpes, aj keď nedôjde k penetrácii, orgazmu alebo ejakulácii

Niekedy môžete chytiť opar, aj keď váš sexuálny partner nemá viditeľné vredy alebo príznaky. Je to preto, že vírus sa môže stať aktívnym na pokožke bez toho, aby spôsobil viditeľné pľuzgiere alebo vredy. Toto sa niekedy nazýva „asymptomatické vylučovanie“.

Herpes sa môže preniesť aj na novorodenca počas pôrodu. To je menej časté, ak je prvá epizóda herpesu diagnostikovaná pred alebo na začiatku tehotenstva a ak v čase pôrodu nie sú viditeľné vredy.

Symptoms of genital herpes

Many people with the herpes virus do not experience any symptoms when first infected.

If symptoms do occur they usually take between two and twelve days after contact to appear.

Sometimes symptoms may not be noticed until months, or sometimes years, after being in contact with the virus.

Once you have the herpes infection, the virus stays in your body. It can lie dormant for long periods, but can reactivate in the area that was originally infected. If the virus reactivates, the sores and blisters can reappear. This is known as a 'recurrent episode' of genital herpes.

This first episode of genital herpes may last from two to four weeks. Repeated episodes are not usually as severe, or long, as the first and you may never have a repeat episode.

Symptoms of the first infection can include spots or red bumps around the genital area. These can be very painful. In time, these

Liečba sa niekedy začína koncom tehotenstva, aby sa znížilo toto riziko.

Príznaky genitálneho oparu

Mnoho ľudí s herpetickým vírusom nemá pri prvej infekcii žiadne príznaky.

Ak sa príznaky objavia, prejavenie sa zvyčajne trvá dva až dvanásť dní po kontakte.

Niekedy sa príznaky nemusia pozorovať viac ako mesiace alebo roky po kontakte s vírusom.

Akonáhle máte herpetickú infekciu, vírus zostáva vo vašom tele. Môže dlho zostať nečinný, ale môže sa znovu aktivovať v oblasti, ktorá bola pôvodne infikovaná. Ak sa vírus znovu aktivuje, môžu sa znova vyskytnúť vredy a pľuzgiere. Toto sa nazýva „opakujúca sa epizóda“ genitálneho oparu.

swellings can break open and form sores or ulcers which gradually crust over, forming new skin as they heal.

Other symptoms include:

- pain inside the vagina, head of penis or back passage (rectum)
- vaginal discharge
- pain peeing or being unable to pee
- fever
- flu-like symptoms, backache, headache and a temperature
- mild swelling of the lymph glands in the groin, armpits and neck

If you have a recurrent infection, your symptoms may include:

- a tingling or burning sensation before blisters appear (this can signal the start of a recurrent infection)
- painful red blisters, which soon burst to leave ulcers

Táto prvá epizóda genitálneho herpesu môže trvať dva až štyri týždne. Opakované epizódy nie sú zvyčajne také závažné alebo dlhé ako prvé a nemusíte mať vždy opakovanú epizódu.

Medzi príznaky prvej infekcie patria škrvny alebo červené hrčky okolo genitálnej oblasti. Môžu byť veľmi bolestivé. Časom sa tieto opuchy môžu roztrhnúť a vytvoriť z nich vtedy alebo opary, ktoré sa postupne zachádzajú do chrasty a pri hojení vytvárajú novú pokožku.

Medzi ďalšie príznaky patria:

- bolesť vo vnútri pošvy, hlavy penisu alebo zadnice (konečníka)
- vaginálny výtok
- bolesť pri močení alebo neschopnosť močiť
- horúčka
- príznaky podobné chrípke, bolesti chrbta, hlavy a teplota
- mierny opuch lymfatických žliaz v slabinách, podpazuší a na krku

Ak máte opakovanú infekciu, vaše príznaky môžu zahŕňať:

- pain inside the vagina, head of penis or back passage

Testing for genital herpes

If you think you may have genital herpes you should make an appointment with your GP or local sexual health services.

If there are symptoms present such as blisters, sores and ulcers, your doctor or nurse may be able to make a diagnosis straight away.

If you have visible blisters, your doctor or nurse may take a swab for testing, to check if this is herpes and what type. This swab can also test for another STI which causes blisters called syphilis.

The genital herpes swab tests is very reliable, though if the ulcer is too dry then the result may be less likely to find a positive result.

Online appointment booking

You may be able to book an appointment for an STI test online using the online booking system. This varies for different NHS board areas.

Treating genital herpes

- mravčenie alebo pocit pálenia pred objavením sa pľuzgierov (môže to signalizovať začiatok opakovanej infekcie)
- bolestivé červené pľuzgiere, ktoré čoskoro prasknú a zanechajú vredey
- bolesť vo vnútri pošvy, hlavy penisu alebo zadnice (konečníka)

Testovanie na genitálny opar

Ak si myslíte, že máte genitálny opar, mali by ste si urobiť prehliadku u praktického lekára alebo v miestnych službách sexuálneho zdravia.

Ak sa vyskytnú príznaky ako pľuzgiere, vredey a opary, váš lekár alebo zdravotná sestra môžu byť schopní diagnostikovať ihneď.

Ak máte viditeľné pľuzgiere, môže vám lekár alebo zdravotná sestra odobrať na vyšetrenie ster, aby zistili, či sa jedná o opar a aký typ.

Tento ster môže tiež testovať ďalšiu pohlavnú chorobu, ktorá spôsobuje pľuzgiere nazývaná syfilis.

Testy z genitálneho herpesového výteru sú veľmi spoľahlivé, ale keď je vred príliš suchý, je pravdepodobné, že výsledok nebude pozitívny.

Although there is no known cure for herpes, the symptoms of genital herpes can be treated.

The symptoms of recurrent genital herpes will usually clear up without any treatment. There's also medication to help speed up the healing process and reduce the severity of an episode, if needed.

If you start taking the medication as soon as an outbreak begins, you may shorten or even stop the episode.

Some people experience many recurrences of genital herpes. In these cases, a longer course of tablets should prevent any recurrent episodes.

Talk to your doctor or nurse at the sexual health service, or to your GP about possible treatment options that may suit you.

If you're pregnant and find out you have a genital herpes infection, tell your midwife as soon as possible.

As there's no screening test for herpes, partners are only advised to have a test if they also have symptoms.

Liečba genitálneho oparu

Aj keď nie je známy žiadny liek na opar, príznaky genitálneho oparu je možné liečiť.

Príznaky opakujúceho sa genitálneho herpesu sa zvyčajne odstránia bez akejkoľvek liečby. Existujú aj lieky, ktoré v prípade potreby pomôžu urýchliť proces hojenia a znížiť závažnosť epizódy.

Ak začnete užívať lieky hneď ako začne epizóda, môžete ju skrátiť alebo dokonca zastaviť.

U niektorých ľudí sa vyskytuje genitálny opar opakovane. V týchto prípadoch by dlhšia kúra tabliet mala zabrániť opakujúcim sa epizódam.

Poradte sa so svojím lekárom alebo zdravotnou sestrou v službe sexuálneho zdravia alebo so svojím praktickým lekárom o všetkých možnostiach liečby, ktoré vám môžu vyhovovať.

Avoiding passing genital herpes to a partner

If you have herpes, you can follow some simple measures to avoid passing the virus on to your partner(s), and to continue to have a healthy and happy sex life. These include:

- telling your partner if you have herpes
- learning to recognise the warning signs (tingling, itching or inflammation) that an episode is starting
- not have sex during an episode of herpes
- avoiding direct contact with your sores or blisters and another person
- avoiding kissing and oral sex when you or your partner has cold sores around the mouth

If you have frequent episodes of herpes then it is worth talking to your GP or sexual health clinic about longer term treatment which may also reduce the chance of you passing on the virus to your partner.

Ak ste tehotná a zistíte, že máte genitálnu herpetickú infekciu, povedzte to čo najskôr svojej pôrodnej sestre.

Pretože neexistuje skriningový test na opar, partnerom sa odporúča, aby si nechali urobiť test iba, ak majú príznaky.

Vyvarovanie sa prenosu genitálneho oparu na partnera

Ak máte opar, môžete postupovať podľa niekoľkých jednoduchých opatrení, aby ste zabránili prenosu vírusu na svojich partnerov alebo partnerky a aby ste pokračovali v zdravom a šťastnom sexuálnom živote. Patria sem:

- povedzte partnerovi, ak máte opar
- naučte sa rozpoznávať varovné príznaky (mravčenie, svrbenie alebo zápal), že epizóda začína
- nemajte sex počas epizódy oparu
- vyhýbajte sa priamemu kontaktu s vašimi boľavými miestami alebo pľuzgiermi a inou osobou

Preventing recurring episodes

Keep a record of when you have an episode of genital herpes. You may see a pattern developing, and be able to identify your trigger factors.

Many people find that episodes occur when they're run-down, under stress, around the time of menstruation or when the skin gets irritated due to friction or tight clothing.

If you do see a pattern of trigger factors, try to adjust your lifestyle to avoid or reduce your exposure to them or speak to your healthcare professional for advice.

Reducing the risk of genital herpes

The best way to prevent all sexually transmitted infections is to practice safer sex. This means using a condom for vaginal, anal or oral sex.

The herpes virus can't pass through a condom. However, if the virus is present and active on the skin in areas around the genitals not covered by the condom (as is often the case), infection may still

- vyhýbajte sa bozkávaniu a orálnemu sexu, keď máte vy alebo váš partner opary okolo úst

Ak mávate časté epizódy oparu, stojí za to porozprávať sa s praktickým lekárom alebo na klinike sexuálneho zdravia o dlhodobejšej liečbe, ktorá môže tiež znížiť pravdepodobnosť prenosu vírusu na vášho partnera.

Prevencia opakujúcich sa epizód

Robte si záznamy o tom, kedy máte epizódu genitálneho oparu. Možno spozorujete vyvíjajúci sa vzor a budete schopní identifikovať svoje spúšťačie faktory.

Mnoho ľudí zistí, že epizódy sa vyskytujú, keď sú vyčerpaní, v strese, v čase menštruácie alebo keď je pokožka podráždená trením alebo tesným oblečením.

Ak vidíte vzor spúšťačích faktorov, pokúste sa upraviť svoj životný štýl tak, aby ste sa im vyhli alebo znížili expozíciu, alebo sa poraďte so svojím lekárom.

Zníženie rizika genitálneho oparu

occur. Therefore condoms are not 100% protective against the herpes virus.

If your partner has herpes, avoiding sex when they have visible sores reduces your risk of getting herpes.

Other STI's

If you've been diagnosed with herpes it's recommended that you are tested for all STI's including:

- chlamydia
- gonorrhoea
- syphilis
- HIV

This is even more important if you have recurrent episodes.

Najlepším spôsobom, ako zabrániť všetkým sexuálne prenosným infekciám, je bezpečnejší sex. To znamená používať kondóm na vaginálny, análny alebo orálny sex.

Herpes vírus nemôže prechádzať kondómom. Ak je však vírus prítomný a aktívny na pokožke v oblastiach okolo genitálií, ktoré kondóm nezakrýva (ako to často býva), môže stále dôjsť k infekcii. Kondómy preto nie sú stopercentná ochrana proti herpesovému vírusu.

Ak má váš partner opar, vyhýbanie sa sexu, keď má viditeľné vredy, znižuje riziko vzniku oparu.

Ostatné pohlavné choroby

Odporúča sa, aby ste boli testovaní na všetky pohlavné choroby, ak vám bol diagnostikovaný herpes, vrátane:

- Chlamýdia
- Kvapavka
- Syfilis
- HIV

	To je ešte dôležitejšie, ak máte opakujúce sa epizódy.
For more health information in Slovak go to http://www.nhsinform.scot/translations/languages/slovak	Viac informácií v slovenskom jazyku nájdete na www.nhsinform.scot/translations/languages/slovak